

لیکونکی: بلازی مالی «Blaise Malley»
منبع اود خپریدو نیته: ریسپونسیبل ستیت گرفت «2024-05-01»
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل»

ترامپ و نتانياهو

ترامپ پر بي بي «نتانياهو» تور پورې کړ خو وايي
چې امریکا به د ایران په وړاندې د اسراییلو ساتنه
وکړي

*Trump blasts Bibi but says US would 'protect'
Israel against Iran*

په پراخه کچه د اصلي جریان په مرکه کې، پخوانی ولسمشر د خپلي بهرنی
پالیسی په اړه په ځانگړې توگه مبهم دي

*In wide-ranging mainstream interview, the former president
remains characteristically ambiguous about his foreign
policy*

د پخواني ولسمشر ډونلډ ټرمپ بهرنی پالیسي د تل په څېر پیچلی ده. هغه د ټایم ستارک می مجلې « TIME's stark May » د پوښښ یا د «راپور» دچمتو کولو لپاره ژورنالیست **ایریک کورټیلیسا** ته یوه کمیاب یا نادره اوږده مرکه ورکړه کوم چې په ساده ډول ددی مرکي، سرلیک داسي وو ، "که هغه یعنی ټرامپ انتخابات وگټي." نو ددی مرکي د پروفایل تر څنګ ، TIME د هغه یعنی د ټرامپ د دوه پخواني مرکو بشپړ متنونه هم خپاره کړل کوم چې **کورټیلیسا** ددی پخواني ولسمشر سره درلوده.

کورټیلیسا په غزه او اوکراین کې د روانو جگړو په گډون دآمریکي د بهرنی پالیسي په یو شمیر موضوعاتو د ټرمپ سره خبرې وکړې. لکه څنګه چې ډیری وختونه د نړیوالو چارو په اړه د ټرمپ نظرونه شتون لري، دوی د ځوابونو په پرتله ډیری پوښتنې راپورته کړې، او هغه داچې که چیرې هغه د نومبر په میاشت کې ولسمشر وټاکل شي د هغه خارجي سیاست به څه وي؟ نوسره سره دهغه د ځوابونو په سلسله کې زیات موضوع گاني نا څرگند پاتې شو

په عموم کې ، د **ټرمپ** د بهرنی پالیسي چلند د هغه څه په انتقاد کولو سره هڅول کیږي چې هغه د **جو بايډن** ناکامي گني پداسې حال کې چې **ټرامپ** پخپله د روښانه ، اوور بدیلونو دپوهیدو دچمتو کولو څخه ډډه کوي. په ډیرو مواردو کې، ټرمپ ادعا کړې چې نه به په اوکراین باندې د روسیې برید او نه هم په اسرائیلو کې د حماس یرغل د هغه په څار «څارلو» کې شوی وي، دا ادعا چې هغه د سه شنبې په مرکه کې تکرار کړه

اسرائیل او منځني ختیځ

د ټرمپ ځوابونه چې هغه به په منځني ختیځ کې د جنګونو په اړه څه وکړي په پراخه کچه غیر ژمن و ، او هغه هم د پام وړ استثنا سره.

کله چې په لومړۍ مرکه کې وپوښتل شول - چې یوه ورځ مخکې ایران په اسرائیلو هوایي بریدونه پیل کړل - ټرمپ وویل چې هغه به د تهران سره د جگړې په صورت کې "د اسرائیلو ساتنه" وکړي.

دوه اونۍ وروسته د دویمې خبرو اترو په جریان کې، **ټرمپ** دا سې و بریښود یا داسې وویل : چې د اپریل په میاشت کې په اسرائیلو باندې د ایران برید ونه د نورو د یو څه زیاتوالي د مخنیوي په نیت ټیلگراف شوي وو - او وویل چې دا یو "بنه شی" و یعنی بنه وه چې برید ترسره شوو- مگر بیا یې هم د اسرائیلو د دفاع لپاره خپل ملاتړ تایید کړ. .

" نو دا به په ښکاره ډول تکیه وکړي ، مگر ځواب هو دی ، " ټرمپ وویل. "که دوی پر اسرائیل برید وکړي، هو، مور به هلته یو."

له بل پلو، ترمپ د خپلې ولسمشرۍ په دوره کې اسرائیلو ته خپله وفاداري څرگنده کړې وه، لکه له JCPOA څخه یې د وتلو، له تل ابیب څخه بیت المقدس ته د امریکا د سفارت د لېږدولو او د گولان لورو د اسرائیل د یوې برخې په توګه په رسمیت پېژندل. موضوعات وو چې ټولو ته څرګند دي خو په ضمن کې ترمپ د بنیامین نتنیا هو لپاره هم سختې خبرې کړې وو.

" ما له بي بي « نتانياهو » سره بده تجربه درلوده. او دا د قاسم سلیماني سره تړاو درلود، ځکه چې تاسو شاید اوس پوهیږئ، هغه د برید څخه سمدلاسه وتلی و. لومړي وزیر په وروستی دقیقه کې له ګډون څخه ډډه وکړه. " او زه په دې اړه خوښ نه وم. دا هغه څه وو چې ما هیڅکله هیر نه کړل. او دا ماته یو څه وښودل. زه به ووايم چې هغه څه چې د اکتوبر په 7 کې پېښ شوي باید هیڅکله نه وي شوي.

" هغه زیاته کړه چې نتانياهو "په سمه توګه د هغه څه لپاره چې د اکتوبر په 7 نیټه ترسره شوي انتقاد شوی دی" پرته له دې چې دقیقاً د هغه څه معنی روښانه کړي.

د حماس د بریدونو په اړه د اسرائیلو د غبرګون په اړه خبرې کول، ترمپ پخوانی نیوکه تکرار کړه چې اسرائیل د جګړې په اړه د PR چلند ناسم مدیریت کړی.

ترمپ وویل: "زه فکر نه کوم چې د اسرائیلو د دفاع صندوق یا کومه بله ډله دې هره شپه د هغو ودانیو د غورځېدو او د بمونو د غورځولو عکسونه واستوي چې ښایي هره شپه په هغو ودانیو کې دخلکو سره په بمونو الوزول کېږي، دا هغه څه دي چې دوی یې کوي." د اسرائیلو دفاعي ځواکونه.

پداسې حال کې چې ترمپ مخکې ویلي و چې اسرائیل باید " جګړه پای ته ورسوي، " هغه ونه ویل چې هغه به د دې هدف د ترلاسه کولو لپاره څه وکړي. کله چې د **کورټیلیسا** لخوا فشار راوړل شو چې ایا هغه به د جګړې پای ته رسولو لپاره اسرائیلو ته د نظامي مرستې شرط کولو ته چمتو وي، **ترمپ** د دې پرځای چې د هغه د ولسمشرۍ پر مهال پلي شوي اسرائیل پلوه سیاستونه لیست کړي، ډډه وکړه.

ترمپ هم د دوو دولتونو د حل د امکان په اړه شک څرګند کړ، خو د بدیل وړاندیز یې ونه کړ. هغه د هغه د ناامیدۍ د دلیل په توګه د خپل پخواني سرپرست او د اسرائیل پلوه GOP میګا ډونر شیلډن ایلیسن شګونو ته اشاره وکړه. " هغه د اسرائیلو سره مینه درلوده، او هغه غوښتل چې د اسرائیلو ساتنه وکړي. او هغه احساس وکړ چې د نفرت د کچې له امله د تړون کول ناممکن دي، "ترمپ وویل. "زه ورسره موافق نه وم. خوتر دې دمه، هغه غلط نه دی "

پخوانی ولسمشر په ورته ډول له سیمې څخه د ځواکونو د ایستلو په اړه غیر ژمن و چې په نورو تیاترونو تمرکز وکړي، یوازې دا یې وویل چې متحده ایالات "په ډیرو

خاينونو کي دي چيري چي مور بايد نه وي،" او دا چي "مور ډير انتخابونه لرو" کله چي دا د نظامي گمارلو لپاره راځي.

اوکراين، روسيه او نا تو

ترمپ د رسنيو د غرو، د هغه د مخالفينو او حتی ځينو پلويانو له خوا له اوکراين سره د مرستو د سخت مخالفت په توگه انځور شوی دی. او په داسي حال کي چي پخوا يي په ۲۴ ساعتونو کي د جگړي د پای ته رسولو ژمنه کړي وه، خو پخواني ولسمشر هېڅکله د دي کار لپاره کومه واضحه تگلاره نه ده جوړه کړي. هغه د راپور له مخي په خاموشي سره د سپيکر ما یک جا نسن بهرني مرستي کڅوري ته برکت ورکړ - چي د کييف لپاره شاوخوا «60» مليار د ډالر مرسته پکي شامله وه - او د دي تصويبيد و راهيسي د سپيکر ستايني ته دوام ورکوي پداسي حال کي چي په عمومي ډول د قانون په توضيحاتو خاموش پاتي کيږي.

د TIME مرکه کي، ترمپ بيا د خپلي پاليسي غوره توبونو په اړه ډير لږ توضيحات وړاندي کړل. د هغه لومړني نيکه دا ده چي اروپا تمه لري واشنگتن به د دي قانون پلي کولو ته دوام ورکړي پداسي حال کي چي پخپله کافي مرستي نه کوي. "مور په ملياردونو ډالر په اوکراين کي د دوی په پرتله ډير لرو.

.....
"مور په ملياردونو ډالر په اوکراين کي د دوی په پرتله ډير لرو. دا بايد داسي نه وي. دا بايد برعکس لاره وي.

ځکه چي دوی خورا ډير اغيزمن شوي. زموږ په منځ کي يو سمندر دی. دوی نه کوي، "هغه وويل. کله چي د دي په اړه فشار راوړل شو چي ايا هغه به د کييف لپاره د نظامي مرستو کمولو ملاتړ وکړي، ترمپ وويل: "زه به يي تر هغه نه ورکوم چي اروپا مساوي کول پيل کړي." هغه د يو لږ نورو پوښتنو په ځواب کي ورته خبري تکرار کړي چي هڅه کوي د اوکراين په اړه خپل دريځ کم کړي. مرسته

ترمپ دا هم وويل چي هغه لا تر اوسه د وال ستيريت ژورنال د توقيف شوي خبريال ايوان گرشکويچ د خوشي کولو غوښتنه نه ده کړي ځکه چي هغه "ډير شيان لري چي زه پرې کار کوم." هغه زياته کړه، که ولسمشر وټاکل شي، هغه به د گرشکويچ خوشي کول خوندي کړي. هغه وويل: "زه له پوتين سره بڼه اړيکي لرم، خو خبريال بايد خوشي شي او خوشي شي." "زه نه پوهيرم چي هغه به د بايډن لاندې خوشي شي."

نور د پام وړ نرخونه

کورتيليسا د ترمپ څخه د چين / تايوان، سويلي کوريا او ناټو په اړه د هغه د دريځ په اړه هم وپوښتل.

د دې پوښتنې په ځواب کې چې ایا متحده ایالات باید د تایوان دفاع وکړي که چیرې چین برید وکړي، ترمپ مبهم پاتې شو.

ترمپ وویل: "له ما څخه دا پوښتنه څو ځله شوې او زه تل د ځواب ویلو څخه ډډه کوم ځکه چې زه نه غواړم خپل کارتونه ستاسو په څیر په زړه پورې خبریال ته ښکاره کړم." "مگر نه. چین زما په ځواب ډیر ښه پوهیږي. مگر دوی باید پوه شي چې دا ډول شیان په اسانۍ نه راځي. مگر زه به ووايم چې ما هیڅکله په عامه توګه نه دي ویلي که څه هم زه غواړم، ځکه چې زه نه غواړم کوم خبریال ته د دې ډول معلوماتو په ورکولو سره د خبرو اترو وړتیا له لاسه ورکړم.

د سویلي کوریا په اړه، ترمپ داسې بریښي چې د متحده ایالاتو ځواکونو وتلو ته ګواښ وکړي که چیرې سیول "له مور سره سم چلند ونه کړي." "دوی یو ډیر بډایه هیواد شو. مور په لازمي ډول د دوی ډیری اردو لپاره وړیا پیسې ورکړي. او دوی موافقه وکړه چې ملیاردونه ډالر ورکړي." "او اوس شاید اوس چې زه تللی يم، دوی خورا لږ پیسې ورکوي. زه نه پوهیږم که تاسو پوهیږئ چې دوی هغه معاملې چې ما کړي دي بیا خبرې اترې کړي. او دوی خورا لږ معاش ورکوي.

۴۵م ولسمشر د ناټو اتحاد لپاره ورته قضیه جوړه کړه، چې هغه وویل چې هغه د بیا خبرو اترو لیاالتیا نه لري. "زه اړتیا نه لرم چې د تړون په شرایطو بیا خبرې وکړم. ټول هغه څه چې زه یې کولو ته اړتیا لرم د دوی بیلونه تادیه کړم. دوی خپل بیلونه نه تادیه کوي،" ترمپ وویل، داسې ښکاري چې د GDP یوه ټاکلې فیصده ته اشاره کوي چې د ناټو هیوادونو ژمنې په دفاع کې مصرفوي. د ناټو هیڅ "بل" شتون نلري. هغه زیاته کړه، له اتحاد سره یې لومړنۍ ستونزه دا وه، چې د ناټو ډېر هېوادونه په افغانستان کې د امریکا تر څنګ په جګړه بوخت دي، که څه هم د برید په صورت کې به د ناټو هېوادونه د امریکا دفاع ته حاضر شي. ترمپ یوه زړه راښکونکې مرکه وکړه چې ډیری ځمکې یې پوښلې مګر په نهایت کې یې د دې په اړه ډیر څه ونه ویل چې بله اصطلاح به څه ډول ښکاري، د دې پرځای چې خپلو عامو خبرو ته دوام ورکړي - شاید په قصدي ډول لږ توضیحات وړاندې کړي ترڅو خپل اختیارونه خلاص وساتي که چیرې هغه اوول ته راستون شي. راتلونکی کال دفتر.

څوکرښي د دې مقالې د لیکونکي په اړین :

. بلیس میلی بلیس میلی د مسؤلیت ریاست کرافټ خبریال دی. هغه د ملي ګټو پخوانی همکار مدیر او په نوي جمهوریت کې خبریال - څیړونکی دی. د هغه لیکنه په نوي جمهوریت، د امریکا احتمال، د امریکا محافظه کار، او نورو ځایونو کې خپره شوې ده.

----- په درناوي «03-05-2024»

.....